

Tavoite: Päihteiden käyttö vähenee

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Alkoholin käyttö ehkä vähentynyt
- Tupakan polttaminen vähentynyt

MÄNTSÄLÄ:

- Osa on huomannut, että tupakointi on vähentynyt.

NURMIJÄRVI:

- Kouluterveyskyselyn mukaan raittiiden nuorten määrä on lisääntynyt ja alkoholin käyttö vähentynyt
- Tupakointi on vähentynyt

JÄRVENPÄÄ:

- **Konkreettisesti tavoitteen toteutumista on ollut vaikea havaita, mutta tilastojen valossa erityisesti nuorten päihteiden käyttö kehittyä koko ajan parempaan ja parempaan suuntaan.**

TUUSULA:

- **Emme juurikaan, ainakaan edustajat omilla havainnoillaan.** On myös kokemuksia, että esimerkiksi kynnys päihteiden, kuten kannabiksen, käyttöön on useissa piireissä madaltunut, joka on edelleen lisännyt käyttöä. Samanlaista ilmiötä voi tulkita myös Keusoten datasta.

HYVINKÄÄ:

2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Yhä nuoremmat käyttää/kokeilee päihteitä
- **Nuuskan käyttö lisääntynyt**
- **Huumeiden käyttö lisääntynyt**
- Päihteiden viihdekäyttö on lisääntynyt mutta samanaikaisesti säännöllinen käyttö vähentynyt

MÄNTSÄLÄ:

- **Huumeiden käyttö nuorisovaltuuston mielestä kasvanut. Nuuska ja tupakointi on lisääntynyt.** Korona lisännyt nuuskan käyttöä.

NURMIJÄRVI:

- **Huumeiden käyttö on lisääntynyt, yhä nuoremmat käyttävät niitä ja aineet ovat yhä vahvempia**
- **Nuuskan käyttö on lisääntynyt** (siirtynyt tupakasta)
- Nuorten suhtautuminen kannabikseen on lieventynyt

JÄRVENPÄÄ:

- Esim. **alkoholin ja tupakan käyttö vaikuttaa korvautuvan useammin esim. kannabiksen ja nuuskan käytöllä. Huumeiden saatavuus tuntuu viime vuosina lisääntyneen, samoin nuuskan.** Koronakriisin luomat sosio-ekonomiset ongelmat lisäävät luultavasti myös päihteiden käyttöä. Koronakriisi on kuitenkin vaikeuttanut esim. nuuskan saatavuutta.

TUUSULA:

- Kyllä, esim. edellä mainitusti.

HYVINKÄÄ:

3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/yhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin

PORNAINEN:

- Päihteiden vaikeampi saatavuus
- Perinteinen **päihdevalistus ei toimi** – kaikki nuoret ovat tietoisia päihteiden haitoista
- **Konkreettisten esimerkkien kautta valistaminen**; esimerkiksi mitä vaikutuksia päihteiden käytöllä on viikon/kuukauden/vuosien käytön jälkeen.
- **Kokemusasiantuntija** kiertämään kouluja

MÄNTSÄLÄ:

- **Haittavaikutusten esiintuominen**
- Ryhmäpaineen vähentäminen
- Vaikutukset myös tulevaisuudessa
- Aloittaa **ehkäisevätyö** jo ala-asteella
- Taloudellisista vaikutuksista muistuttaminen
- Käytöskulttuurin muuttaminen (tupakka ja alkoholi kuuluu elämään)

NURMIJÄRVI:

- Päihteiden käyttö voi olla seurausta mielenterveysongelmista tai päihteiden käytöstä. Näiden juurisyiden hoitaminen voi vähentää päihteiden käyttöä.
- Turvallisten aikuisten läsnäolo nuorten keskuudessa
- Päihteettömyyttä tulisi pitää esillä koululaisten ja myös toisen asteen opiskelijoiden arjessa (esim. **kokemusasiantuntijavierailut**)
- Kouluissa tulisi puuttua paljon herkemmin ja tiukemmin erityisesti nuuskan käyttöön. Opettajille tulee varmistaa tarvittavat työkalut ja taidot tähän.
- Nuorille täytyy olla mielekästä tekemistä vapaa-ajalleen

JÄRVENPÄÄ:

- Tehokkain keino päihteiden ongelmakäytön vähentämiseksi on **syrjäytymisen ehkäiseminen**, taloustilanteen kohentaminen, työllisyyden lisääminen ja harrastusten sekä vapaa-ajan toiminnan lisääminen.

TUUSULA:

- **Uskomme, ettei juuri mihinkään näistä ongelmista, ole helppoja ja/tai yksinkertaisia vastauksia.** Niihin voi liittyä myös niin suuria globaaleja trendejä, joita ei yksinkertaisesti kuntayhtymänkään sotet tai valtiotkaan pysty muuttamaan. Haluamme kuitenkin kantaa kortemme kekoon tuomalla aiheeseen ehdotuksia omien havaintojemme pohjalta:
 - o Ajattelemme, että suuri osa ongelmista, myös päihteissä, lähtee kodista ja sieltä opituista tavoista. Perheiden arjen tukemiseen pitäisi mielestämme suunnata lisää resursseja, ja vanhemmille viestiä paremmin päihteistä ja niiden vaikutuksista.
 - o Myös mielenterveystyön saatavuuden parantaminen voisi auttaa päihdeongelmissa, koska usein päihteidenkäytön taustalla on muitakin elämänhaasteita.
 - o Mielestämme päihteidenvastaista työtä tulee kohdentaa etenkin yläasteikäisille, koska koemme, että suuri osa päihteidenkäyttäjistä aloittaa juuri niissä, jonka jälkeen korjaavien toimien tekeminen voi olla haastavaa, etenkin jos nuori ei ole hakenut toiselle asteelle.
 - o Myöskään apukäsien lisää hankkiminen ei olisi pahasta päihdetyöhön, koska ne saatetaan tuntea jo nyt liian tyngiksi.

HYVINKÄÄ:

Tavoite: Mielenterveysongelmat vähenee

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- **Sosiaalisessa mediassa nykyään enemmän tietoa/apua kuin ennen**
- **Netin kautta matalampi kynnyks hakea apua**
- Erilaiset kampanjat lisääntyneet
- Mielenterveysongelmat eivät enää ole tabu – niistä keskustellaan avoimemmin ilman tuomitsemista
- **Matalan kynnyksen palvelut lisääntyneet muuallakin kuin netissä**

MÄNTSÄLÄ:

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

- Ei, emme juurikaan.

HYVINKÄÄ:

2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- **Matalan kynnyksen palvelujen aukioloajat huonoja**
 - o Laajemmat aukioloajat
- **Mielenterveysongelmat lisääntyneet:** ahdistus, masennus, paniikkihäiriöt
- **Vaikka hakee apua mielenterveysongelmiin, niin apu ei välttämättä ole ammattimaista tai asianmukaista**
- **Liian vähän resursseja ja liian pitkät jonotusajat**
- Avun tulisi olla yksilöllisempää eikä käyttää yleistäviä hoitokeinoja. Huomioidaan jokaisen yksilölliset tarpeet.

MÄNTSÄLÄ:

- Medialla huono vaikutus

NURMIJÄRVI:

- **Mielenterveyspalveluihin on järkyttävän pitkät jonot, eikä matalan kynnyksen palveluita ole.**
- Mielenterveyden ongelmat johtavat hoitamattomina usein muihin ongelmiin, kuten syrjäytymiseen ja päihteiden käyttöön.

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

- Kyllä, tai että tilanne ei ole muuttunut ainakaan parempaan päin. Mielestämme Tuusulassa on ollut **puutteita esimerkiksi koulupsykologien palveluissa**. Niissä tulisi olla myös viestinnän ja infon kautta matalampi kynnyks, etteivät ne jäisi tyhjiksi.

- Ongelmana monen nuoren mielenterveysongelmien kanssa on myös niiden haastava tunnistaminen, ja diagnoosin saamisen pituus julkisella (kokemuksien mukaan voi venyä jo lähemmäs vuotta, mikä on aivan liian pitkä aika).

HYVINKÄÄ:

3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/yhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin

PORNAINEN:

- Kysytään kuulumisia ja ollaan kaikille ystävällisiä
- Mainostetaan apua
- Tarjotaan tukea läheiselle
- Kohdataan jokainen ihminen yksilönä – kaikki eivät mene samaan muottiin
- Mielenterveyden ammattilaisia koulutetaan säännöllisesti
- Positiivinen vahvistaminen ja ilmapiiri erityisesti oppilaitoksissa

MÄNTSÄLÄ:

- **Terveydenhuoltoon lisää resursseja**
- **Kynnys avun hakemiseen alemmas.**
- Psykologi-/kuraattoritarkastukset (vrt. terveystarkastukset)
- Kuraattorin ja koulupsykologin näkyvyys
- Peppi Pitkätossu – tyttöjen ilta
- Pysyvyyttä auttaviin tahoihin

NURMIJÄRVI:

- **Mielenterveyspalveluihin tulisi päästä nopeasti**, jotta nuorisotyöntekijöiden, kuraattoreiden aika ei menisi näihin palveluihin jonottavien kannatteluun.
- Mielekäs vapaa-ajan tekeminen ja turvallinen yhteisö ehkäisevät mielenterveyden ongelmia.
- **Oppilaiden/opiskelijoiden tuen tulee olla kunnossa oppilaitoksissa.** Oppilaille ei saa tulla tunne, että hautautuu esim. opintojen alle.
- Nuorille lisää tietoa mielenterveydestä, esim. kokemusasiantuntijoita (muun muassa kiusaamiseen liittyen, enemmän myös entisiä kiusaajia) kouluihin.

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

Edelleen, koemme että Keusoten tulee ottaa edellisten lisäksi vahvempaa roolia vanhempien ja huoltajien välisen viestinnän kehittämisessä, koska mielenterveysongelmat nuorilla lähtevät kotioloista. Myös **ennaltaehkäisevää työtä voisi tehostaa**, ja siinä käyttää esimerkiksi asiantuntijoita suoraan kontaktissa nuoriin.

- Myös **sähköisen asiointin lisääminen on hyvä asia, jos sillä saavutetaan lyhyempiä palvelujonoja, mutta tulee muistaa, että monelle ei tietokone voi vaihtaa aitoa, fyysistä kohtaamista.**

HYVINKÄÄ:

Tavoite: Ylipainoisten ja lihavien määrä vähenee

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Liikunnan määrä ja hyvinvoinnin ylläpito on lisääntynyt
- Yhä useampi tavoittelee normaalia painoa

MÄNTSÄLÄ:

- Karanteeni auttanut
- Terveellisiä elämäntapoja arvostetaan enemmän
- Kansalaisopistolla hyviä vaihtoehtoja liikunnan harjoitteluun

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

- Vaikea sanoa konkreettisesti, mutta liikuntamahdollisuudet, harrastukset ja koulujen liikunta sekä terveellisen ruokavalion edistäminen kouluruokailuissa edistävät osaltaan tavoitetta.

TUUSULA:

- Emme osaa arvioida oikein omasta näkökulmastamme, mutta datan pohjalta tilanne vaikuttaa huolestuttavalta (eri-ikäisten liikkumisen vähyyys).

HYVINKÄÄ:

2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Vaikka hyvinvoinnista kiinnostuneita on paljon niin on paljon myös ihmisiä joita ei kiinnosta oma hyvinvointi lainkaan

MÄNTSÄLÄ:

NURMIJÄRVI:

- Nuoret polarisoituvat, Vähän liikkuvat ja paljon liikkuvat lisääntyvät, kohtalaisesti liikkuvat vähenevät
- Säännöllinen ruokailurytmi on monilla hukassa.

JÄRVENPÄÄ:

- Koronakriisi on saattanut estää ihmisiä osallistumasta liikuntaharrastuksiin ja saamasta hyötyliikuntaa. Lisäksi kotona ruokavalio saattaa olla heikompi kuin töissä/koulussa. "Lohturuoan" houkutus kasvaa vaikeina aikoina.

TUUSULA:

- Kyllä, koemme, että mentaliteetti on lisääntynyt, ettei ajatella omaa terveyttä hetkessä jolloin omien valintojen seuraukset ymmärretään vasta myöhemmin.

HYVINKÄÄ:

3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/yhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin

PORNAINEN:

- Jokaista nuorta tuettaisiin kokonaisvaltaisesti ja yksilöllisesti
- Enemmän liikunnallisia vaihtoehtoja ja aktiiviteettia sekä monipuolisuutta liikuntatarjontaan
- Laajemmalle ikäluokalle tarjontaa

MÄNTSÄLÄ:

- Terveelliset elämäntapojen lisänäkyvyys
- Terveys edellä, ei ulkonäkö

NURMIJÄRVI:

- Arkiliikuntaa tulisi lisätä
- Kouluruokailun roolin kasvattaminen, mahdollisuus syödä aamupala koulussa
- Höntsäliikunnan mahdollistaminen
- Koululiikunnasta vähemmän kilpailullista
- Erilaisien liikuntamuotojen kokeilusta helpompaa

JÄRVENPÄÄ:

- Ihmisten tulisi liikkua mahdollisuuksien mukaan ulkona ja itsenäisesti sekä panostaa terveelliseen ruokavalioon. Esim. kouluissa voitaisiin panostaa yhä enemmän terveellisempään ja kasvispohjaisempaan ruokavalioon.

TUUSULA:

- Erityisesti lasten liikuntaan tulee panostaa, koska hyvätkin tavat voivat jäädä ihmisille. On ollut huolia koululiikunnan kuormittavuuden vähentymisestä, ja siihen voisi kiinnittää huomiota, kuin myös lapsille liikunnan hyödyistä kertominen sekä viestiminen.
-
- Myös ylipainoisuuden ongelmista ja terveellisestä syömisestä tulee puhua avoimesti, pelkäämättä että jotkut loukkaantuisivat, koska takana on lopulta tieteen tuki. Jos nuoret eivät taas tiedä ”piilokaloreista” ja energian syömisestä päivän aikana, voi jonkinlaista kalorinlaskentamallia myös esittää.
-
- Liikuntapaikoillakin on merkitystä, mutta ne ovat mielestämme Tuusulassa jo hyvällä tasolla; Lisäksi kunnassamme on metsää ja teitä omavaraiseen urheiluun pilvin pimein.
-
- Ymmärrämme myös ylipainoon vaikuttavat muut, laajemmat, trendit, kuten sen, että kun työajat ja -tavat ovat murroksessa, erot kasvavat ja lapsien elämät eivät ole yhtä vakaita, joiden seurauksesta tavallisetkin asiat, kuten normaalin perheruokailun merkitys on vähentynyt rajusti; Nykyään on vain helpompi ostaa pikaruokaa halvalla kiireessä tai lasten käydä kaupassa ostamassa kaupasta itse ruokaa. Näihin trendeihin meillä Nuvassa ei kuitenkaan ole vastauksia.

HYVINKÄÄ:

Tavoite: Liikkuminen lisääntyy liikkumattomien ja vähän liikkuvien parissa

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Liikkuminen, liikkumisen määrä ja liikuntamuodot ovat pysyneet melko samanlaisina

MÄNTSÄLÄ:

- iWall nuorisotilassa

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

- Ei, emme ole.

HYVINKÄÄ:

2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

MÄNTSÄLÄ:

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

Kyllä. Olemme havainneet, että digityöt, koneella istuminen ja muutenkin liikkumattomuus on lisääntynyt; Liikunta keskittyy harvoille ja osa ei liiku vapaa-ajalla juurikaan.

HYVINKÄÄ:

3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/yhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin

PORNAINEN:

MÄNTSÄLÄ:

- Lisää ohjattua liikumista/höntsäilyä nuorille
- Erilaisia ryhmiä
- Lisää tietoisuutta mitä liikuntamuotoja on tarjolla.

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

- Useat edellisen kohdan asiat käyvät tähän, koska ne ovat vahvasti yhteyksissä toisiinsa.
- Lisäksi mielestämme tulee kehittää eri urheilukeskuksia, vaikka kuten aiemmin sanottu, Tuusulassa on jo valmiiksi hyvät mahdollisuudet liikkua. Valitettavasti jotkut tulevat liikkumaan vasta, kun kynnykset on laskettu aivan pohjalle, ja palveluiden kehittäminen laskee juuri tätä.

HYVINKÄÄ:

Tavoite: Yksinäisyyden kokemus vähenee

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Ei tietoa yksinäisten määrästä
- Avun tarjonta on lisääntynyt
- **Somesta löytää seuraa ja some lisää yhteisöllisyyttä**

MÄNTSÄLÄ:

- Somen/pelien kautta voi löytää uusia yhteyksiä

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

- Erilaista vapaa-ajan, harrastus- ja yhdistystoimintaa on tarjolla, jos siihen vaan osataan ja halutaan hakeutua.

TUUSULA:

- Emme

HYVINKÄÄ:

2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Kasvokkain näkeminen mahdollisesti vähentynyt sosiaalisen median vuoksi
- **Somessa myös ulkopuolelle jättäminen helpompaa**
- Syrjäytymisen riski on nykyään suurempi
- Somessa ihminen voi olla täysin eri persoona kuin oikeassa elämässä – **somen kautta voi näyttää siltä että on paljon ystäviä vaikka oikeasti ei olisi**
- Vaikea havaita yksinäisyyttä, koska somen kautta voi näyttää siltä että on paljon ystäviä
- Muiden mielipiteet voi eristää porukasta

MÄNTSÄLÄ:

- **Puhelimella pelaaminen voi lisätä yksinäisyyttä ryhmässä**
- Yksinäisyys on vähän lisääntynyt

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

- Koronakriisi on huomattavasti vaikeuttanut tilannetta yksinäisyyden kokemuksen osalta monista syistä!

TUUSULA:

- Kyllä, muun muassa uutisten perusteella. Esimerkiksi kiusaamistilanteiden taustalla on usein yksinäisyyttä.

HYVINKÄÄ:

3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/ylhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin

PORNAINEN:

- Jutellaan, jos näkee jonkun yksin jossain
- Ei jätetä ketään yksin, otetaan kaikki mukaan
- **Ryhmäyttävää** välituntitoimintaa kouluihin
- Esim. kouluissa sekoitetaan ryhmiä
- **Vertaistukiryhmät**
- **Yksinäisten löytäminen/tunnistaminen**

MÄNTSÄLÄ:

- Parantaa nuorten vapaa-ajan toimintamahdollisuuksia. (Ei tarvitse istua cittarin pihalla)
- Kouluissa erityinen huomio **ryhmytyksiin** ja tutustumiseen

NURMIJÄRVI:

- **Yhteisöllistä tekemistä** nuorille, jossa väkisinkin tutustuu uusiin ihmisiin
- Uusien ihmisten kohtaamista kouluihin esim. mukavaa toimintaa eri luokkia sekoittaen
- **Nuorten tukipuhelimien ja -chattien näkyvyyttä lisää**
- Kaverikerhot, joihin koulujen aikuiset keräävät yksinäisiä (Nurmijärvellä toiminnassa)

JÄRVENPÄÄ:

- Ongelmaan on tällä hetkellä koronakriisin vuoksi hyvin vaikea tarttua tehokkaasti. Ainoa oikea keino vähentää yksinäisyyden tunnetta on lisätä ihmisten keskinäistä läsnäoloa ja sosiaalisia kontakteja, joka tässä tilanteessa ei ole oikein mahdollista. Etäyhteydet ovat laiha korvike kasvotusten tapahtuvalle kanssakäymiselle!

TUUSULA:

- Mielestämme tulee panostaa etenkin koulukiusaamisen vähentämiseen; Vaikka nyt jo hyvällä mallilla, on siinä näkemyksemme mukaan paljon parannettavaa;
- Vaikkei suoraan Keusoten asialla, on eri viranhaltijatahojen vastuuttaminen julkisella haastavaa; Kuka on esimerkiksi Vantaan koulukiusaamisissa vastuussa? Asian on annettu lipua koko vastuujärjestelmän läpi, ja yksityisellä sektorilla tällaisiin tapauksiin reagoiminen on paljon nopeampaa ja tehokkaampaa.
- Lisäksi kiusaamistapauksissa tulee mielestämme hyödyntää enemmän virkavaltaa, ja tarvittaessa oikeusjärjestelmää valvomaan koulujen vastuunkantoa, jos ne eivät siihen itse kykene.
- Yksi edustajamme ilmaisi myös mielipiteensä KiVaKoulujärjestelmän tehottomuudesta, ja tarvetta kehittää sitä kohti oikeudenmukaisempaa tasoa.

HYVINKÄÄ:

Tavoite: Sähköinen omahoito ja asiointi lisääntyy

1. Oletteko havainneet myönteistä kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?

PORNAINEN:

- Reseptien uusiminen on helppoa
- Omaolo-oirekyselyt vähentää terveyskeskusten ruuhkaa
- Omakannasta helppo lukea potilaskertomukset sekä uusia reseptit
- Etävastaanotot lisääntyneet – aina ei tarvitse mennä lääkäriin asti

MÄNTSÄLÄ:

- Helppo käyttää, oireiden kautta apua.

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

- Keusoten verkkosivuilla voi tehdä oirearvion ja hakeutua tarvitsemiinsa palveluihin ja hyvinvointipalveluilla on verkko- ja somesivuja. Erityinen kiitos Järvenpään oppilashuollon palveluilla ja Järvenpään lukion psykologeille, jotka viestivät aktiivisesti ja lähestyttävästi somessa. Keusoten Zoturi.fi-palvelu on hyvä alku matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kohentamiseksi nuorille.

TUUSULA:

- Emme ole kokeneet muutosta, mutta tilanteen (korona) pakottamana oletamme sen lisääntyneen, ainakin hetkeksi.

HYVINKÄÄ:**2. Oletteko havainneet huolestuttavaa kehitystä tässä tavoitteessa, mitä ja millaista?****PORNAINEN:**

- Puhelinpalvelut ovat ruuhkautuneet

MÄNTSÄLÄ:

- Haasteellista nuorille (ei verkkopankkitunnuksia)
- Ei aina

NURMIJÄRVI:**JÄRVENPÄÄ:**

- Ihmiset ovat koronakriisin aikana laiminlyöneet terveydellisiä ongelmiaan välttääkseen terveyskeskuksiin menemistä.

TUUSULA:**HYVINKÄÄ:****3. Millaisia tekoja nyt kannattaisi tehdä yksilö/yhteisö tasolla tavoitteen toteutumiseksi ja millaista tukea tarvittaisiin****PORNAINEN:**

- Lisää henkilökuntaa

MÄNTSÄLÄ:

- Ei hirveesti kosketa nuoria, vanhemmat usein mukana

NURMIJÄRVI:**JÄRVENPÄÄ:**

- Digitaalisesti tarjolla olevia terveys- ja hyvinvointipalveluita sekä omahoitoa tulisi kehittää kattavammaksi ja selkeämmäksi käyttäjille, ja niitä tulisi mainostaa aktiivisemmin. Myös valheellisen ja harhaanjohtavan tiedon torjunta sekä lähdekriittisyyden korostaminen ovat tärkeitä!

TUUSULA:

- Sähköisiä järjestelmiä tulee kehittää (ja yhdenmukaistaa Keusotekunnissa, mahdollisesti Apottiin), niin, että niillä saavutetaan säästöjä ja mahdollisesti torjutaan koronaa.
-
- Tulee kuitenkin muistaa, että fyysiset tapaamiset voivat olla, esim. syrjäytyneille tai mielenterveysongelmallisille, todella tärkeitä, eikä niitä tule jyrätä alas.

HYVINKÄÄ:

Muuta:

PORNAINEN:

MÄNTSÄLÄ:

NURMIJÄRVI:

JÄRVENPÄÄ:

TUUSULA:

Kiitos paljon, että otitte nuoret mukaan Keusoten asioihin! Toivomme, että välimme Keusoteen pysyvät lämpiminä myös jatkossa!

Lisäksi yhdeltä edustajalta tuli toive saada pientä raportointia, että miten mielipiteitämme käsitellään ja/tai johtavatko ne mihinkään konkreettisiin muutoksiin.

HYVINKÄÄ: